

CAMBRIAN PUBLIC SCHOOL

KANKE ROAD, RANCHI

REVISION ASSIGNMENT 1

Subject: Sanskrit

Class: VI

1. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। (निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर लिखिए।)

माता बालिकया सह पुष्पेभ्यः उद्यानम् गच्छति। बालिका पतति। जनाः सहायतायै आगच्छन्ति। तत्र बालकौ द्र पिता ताभ्याम् बालाभ्याम् कन्दुकम् आनयति। अधुना माता पुत्री च पूजनाय देवालयम् गच्छतः।

- I. एकपदेन उत्तरत। (एक पद में उत्तर लिखिए।)

(i) का पतति?

(ii) कौ क्रीडतः?

- II. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (पूर्ण वाक्य में उत्तर लिखिए।)

(i) पिता किम् आनयति?

- III. रिक्त-स्थान-पूर्तिम् कुरुत। (रिक्त स्थान भरिए।)

(i) जनाः आगच्छन्ति।

(ii) माता पुत्री च पूजनाय गच्छतः।

(iii) माता सह उद्यानम् गच्छति।

2. इदम् मम गृहम् अस्ति। अहम् गृहे परिवारेण सह वसामि। परिवारे चत्वारः सदस्याः सन्ति। परिवारस्य सदस्येषु अस्ति। एकतायाम् एव शक्तिः भवति। सत्यमेव अस्ति - 'सङ्घे शक्तिः कलौ युगे'।

- I. एकपदेन उत्तरत। (एक पद में उत्तर लिखिए।)

(i) परिवारे कति सदस्याः सन्ति।

(ii) एकतायाम् का भवति?

- II. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (पूरे वाक्य में उत्तर लिखिए।)

(i) केषु एकता अस्ति?

- III. यथानिर्देशम् उत्तरत। (निर्देश के अनुसार उत्तर लिखिए।)

(i) 'परिवारेण' पदे का विभक्तिः?

(ii) 'सदस्येषु' पदे किम् वचनम्?

3. अधोलिखितम् संवादम् पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत। (संवाद को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर लिखिए।)

नेहा - दीपेश ! किम् कारणम् अस्ति यत् त्वम् विद्यालयम् न आगच्छसि ?

दीपेशः - हे नेहे! वस्तुतः अद्य अहम् पाठितम् पाठम् न स्मरामि। अध्यापकः कुप्यति?

मेघाः - मित्र! किमर्थम् न स्मरसि? जानासि, यः पाठितम् पाठम् प्रतिदिनम् स्मरति,
सः सफलः भवति।

दीपेशः - आम् मेघे! जानामि अहम्। परम् अधुना किं करोमि ?

I. एकपदेन उत्तरत (एक पद में उत्तर लिखिए।)

(i) कः विद्यालयम् गन्तुम् न इच्छति?

(ii) कः कुप्यति?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (पूर्ण वाक्य में उत्तर लिखिए।)

(i) कः सफलः भवति?

III. रिक्त-स्थानानि पूरयत। (रिक्त स्थान को भरिए।)

(i) परम्..... किं करोमि ? (ii) अहम्..... पाठम् न स्मरामि।

(iii) किमर्थम्स्मरसि?

4. अमितः - रामायणे कस्य कथा अस्ति?

जनकः - रामायणे श्रीरामस्य कथा अस्ति।

श्रीरामः- कस्य पुत्रः अस्ति? अमितः

जनकः -श्रीरामः दशरथस्य पुत्रः अस्ति।

अमितः -श्रीरामस्य अम्बायाः किम् नाम अस्ति?

जनकः -तस्याः नाम 'कौशल्या' इति अस्ति।

अमितः -श्रीरामस्य कति भ्रातरः सन्ति ?

जनकः -तस्य त्रयः भ्रातरः सन्ति।

I. एकपदेन उत्तरत (एक पद में उत्तर लिखिए।)

(i) रामायणे कस्य कथा अस्ति?

(ii) श्रीरामः कस्य पुत्रः अस्ति?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत। (पूर्ण वाक्य में उत्तर लिखिए।)

(i) श्रीरामस्य अम्बायाः किम् नाम अस्ति?

III. यथानिर्देशम् उत्तरत। (निर्देश के अनुसार उत्तर लिखिए।)

(i) 'श्रीरामस्य' पदे का विभक्तिः?

(ii) 'सन्ति' पदे कः लकारः?

5. शब्दार्थान् लिखित (शब्द के अर्थ को लिखिए।)

(i) द्विचक्रिकया	(viii) दण्डेन
(ii) क्रीडाक्षेत्रम्	(ix) पूजनाय
(iii) मत्स्याः	(x) सज्जनानाम्
(iv) मधुरम्	(xi) परस्परम्
(v) सदैव	(xii) कुप्यति
(vi) आपनकेन्द्रम्	(xiii) स्यूतानि
(vii) सहायतायै	(xiv) भ्रातरः

6. निम्नलिखित धातुरूप और शब्दरूप लिखकर याद कीजिए।

शब्दरूपाणि- बाल,फल, देव, पुस्तक,बाला,तत् (पुलिंग)

धातुरूपाणि- पठ्,गम्, लिख्, हस्, खाद्,चल् (लट्-लृट् लकारेषु)
